

Nyheter fra Høvåg kirke og Høvåg bedehus • 85. årgang • Nr. 2/2025 • September 2025

Populær hagebasar

FOTO: TERJE SKJERDAL

Sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal (til høyre med ryggen til) fikk god hjelp til å dele ut gevinster i den første basaren som er avholdt i prestegården i nyere tid.

Sensommerbasaren i prestegårdshagen ble svært godt besøkt og endte med et kjemperesultat til inntekt for en planlagt landbruksskole på Madagaskar.

Les mer og se bilder på midtsidene.

Guds langsomme arbeid i ditt liv

Vi har alle vårt. Og midt i det ufullkomne, det uferdige, det vi skammer oss over og sørger over, der vil Gud gjerne være. Blikket hans er varmt. Han har tid. Skritt for skritt går han sammen med oss mot lyset.

Når vi møter folk, er det lett å tenke at de andre synes å ha livet på stell. Vi smiler til hverandre mellom reolene på butikken eller slår av en prat i forbindelse med arrangementer, og de andre er så hyggelige og rolige og høflige.

- Hva driver du med for tiden? spør vi kanskje. Og den andre svarer med å fortelle om noe spennende på jobben, eller dele en morsom replikk fra et lite barnebarn. Ansiktet som forteller er typisk pent solbrunt etter sommeren, og klærne er verken krøllete eller flekkete. Alt er på stell.

Og så kan vi ikke la være å tenke på oss selv. Vi tenker på krangelen i dag morges eller middagsoppvasken som fortsatt står på kjøkkenbenken. Vi tenker på vår dårlige samvittighet over at vi besøker en eldre slektning for sjeldent, eller for at vi glemte å kjøpe pølser til barnas turdag på skolen. Vi tenker på gapet mellom slik vi drømte om at livet skulle bli, og slik det ble. Vi synes vi faller gjennom i sammenlikning med mange andre.

Men sjansen er stor for at de andre har noe i sitt liv som du ikke vet om. Kanskje de er veldig bekymret for noen i nær familie. Kanskje har de sviktet eller blitt sviktet. Kanskje de er skikkelig dårlige til noe du er skikkelig god til?

Vi har alle vårt, selv om vi ikke kringkaster alt til alle hele tiden. Vi trenger alle Gud. Det tror iallfall jeg. Vi trenger håpet og styrken og nåden og veiledningen som Gud kan gi. Akkurat i dag kan han hjelpe deg til å ta neste skritt.

Når jeg skriver dette, har jeg nettopp kommet hjem fra retreat på Havglimt. Hva er retreat? Stille, langsomme dager på et vakkert sted, med en rytme av tidebønner, med Jesusmeditasjon og naturopplevelser og tid til lange tanker og til å lytte til Gud. På årets retreat gikk dette igjen: Ha tillit til Guds langsomme arbeid i ditt liv. Har du lidd tap? Måtte du erfare at du med tiden kan bygge deg opp igjen - med Guds hjelp. Trenger du å forandre levemåten din? Måtte du erfare at du med tiden makter å justere kursen - med Guds hjelp.

Kathrine Tallaksen Skjerdal, sokneprest i Høvåg

Eplehaust

Det er utruleg kor det sit, det ein har tileigna seg som barn. Det tenkjer eg på når eg står i hagen og eplehausten er over oss.

Sävstaholm, James Grieve, Ingrid Marie, Torstein, Åkerø ... alle dei gamle sortane kan eg skilja frå kvarandre etter form og smak. Best av dei er Gravenstein, sjølv om det er årevis sidan eg har smakt den ekte varianten.

Men det største treet på garden heime var Fuhr-apalen. Når den var hausta, var hengjaren full. Då var det å køyra til Lerum sin fabrikk i Sogndal med heile lasta og vega bil og hengjar før og etter avlasting. For mellomlegget kunne me plukka fritt frå Lerum Konserveres sitt store lager med saft og syltetøy.

Lite visste eg om at dette gulleplet, altså Fuhr, ikkje var ein eksotisk tysk eplesort, men eit lokalt eple som vart dyrka fram på ein gard

i Luster på slutten av 1600-talet som eg passerte kvar dag på veg til skulen. Fuhr, eller Får som me sa i daglegtale, utvikla seg til ein liten, lokal planteskule på 1700-talet.

Langt seinare skulle ei grein av Fuhr enda i Grimstad, av alle stader. Mannen var Mons Fuhr, grunnleggjaren av Fuhr-Grimstad Gartneri, i dag kjent som KG Puntervold.

Difor er det ein liten ring som vert slutta kvar gong eg køyrer til Grimstad med epleavlinga. Då er det barndomen som bankar på, og eplehagen er utan ende.

Terje Skjerdal, redaktør og prestemann

- Nyhetsblad for Høvåg kirke og Høvåg bedehus, Lillesand kommune. Tre utgaver i året.
- Opplag: 1050. Blir delt ut i alle postkasser i soknet. For å få bladet tilsendt utenbygds, ta kontakt med hovag-menighet@lillesand.kommune.no.
- Redaksjon: Redaktør Terje Skjerdal (terje.skjerdal@nla.no, tlf. 911 94 995), Harald Avtjern, Signe Lilleholt, Fredrik Nagell-Dahl og Johan Berglihn.
- Bladet baseres på frivillige gaver. Bankkonto 3000.50.50169.

FOTO: TERJE SKJERDAL

Klassekamerater og løpeess: Malin Skeie og Emmet Skumsnes Grimeland, begge fra 9. trinn.

Vant for tredje gang

Emmet Skumsnes Grimeland (14) er nærmest blitt uslåelig i Håpløpet etter at han vant det tradisjonsrike løpet for tredje gang 9. september.

Med tida 18.55 satte han ny personlig rekord og kan titulere seg som vinner av herreklassen nok en gang.

I kvinneklassen var det Malin Skeie (14) som kom først i mål med tida 22.25.

Løypa er cirka 4,5 kilometer lang og går delvis på asfalt og delvis i terreng. Traseen har forandret seg gjennom årene, så det er ikke helt enkelt å sammenligne tidene fra år til år.

Deltakertallet i år endte på 203, som er høyere enn i fjor da det regna noe voldsomt. Løperne betaler et deltaker-

gebyr som i tur utløser et større beløp fra bedrifter og sponsorer.

I sum kom det inn 44 795 kroner i årets løp. Pengene går uavkortet til Stefanusalliansens arbeid blant vanskeligstilte barn i Egypt.

Håpløpet arrangeres i samarbeid mellom Idrettslaget Høvdingen og Høvåg menighet.

Terje Skjerdal

FOTO: TERJE SKJERDAL

Sommeråpen kirke

For andre år på rad har Høvåg kirke holdt sommeråpent for forbipasserende hver søndag i juli.

Besøket har vært variabelt, men på det meste har ca. 20 personer vært innom i løpet av ettermiddagen.

Sommervertene Malin Selseng Røinaas og Eline Lund har ønsket folk velkommen til Høvåg kirke.

Konfirmantåret er godt i gang

Vi er bare kommet til midten av september, men de nye konfirmentene har allerede rukket å gå pilegrimstur og reise på konfirmanthelg.

Pilegrimsturen ble arrangert mellom Vestre Moland og Høvåg 16. august. Turen startet i Vestre Moland kirke, der hver enkelt konfirmant ble velsignet.

Underveis på turen var det pauser med mat og bading. Det ble god tid til å snakke om den gode gjeteren som er med både i motbakkene og på de lette, fine strekningene på livsreisen. Han kan den gode veien, han kjenner hvert

enkelt menneske, og kan vise vei helt fram til himmelen.

Overnattingsturen siste helga i august gikk til Skogtun leirsted i Marnardal. Der var Høvåg-konfirmentene sammen med konfirmanter fra Vegusdal.

I gudstjensten 7. september ble konfirmentene presentert for menigheten. Hver enkelt fikk sin spesielle omtale som kunne handle om både fritidsinteresser og favorittmat.

Gjennom året skal konfirmentene gjennom et mangfoldig program. Cirka en gang i måneden er det bibelsamlinger på bedehuset.

Selve konfirmasjonen blir på to dager neste år: 2. og 9. mai.

FOTO: HELGI JACOBSEN

Badepause i Furekjerretjønn.

Utdeling av konfirrantbibler i gudstjenesten 7. september.

FOTO: KATHRINE SKJERDAL

Pilegrimsstopp mellom Vestre Moland og Høvåg.

Miniklang synger igjen

Etter halvannet år med pause er Miniklang startet opp igjen.

Oppmøtet på de tre første øvelsene viser at det er stor etterspørsel etter et barnekor i bygda. Hele 32 barn møtte på den første øvelsen i august. Siden har det vært mellom 20 og 30 barn til stede på øvelsene som foregår på bedehuset hver mandag mellom klokka 18 og 19.

Tidligere har det vært øvelser annen hver uke, men koret møtes nå hver uke for å unngå forvirringen som lett oppstår når man må holde styr på partalls- og oddetallsuker.

Nytt denne gangen er at foreldrene må holde seg i vestibyen mens koret øver i storsalen.

– Vi vil unngå forstyrrelser, ler Maren Hamre (36), som er ny leder for koret.

– Men mot slutten av hver øvelse inviterer vi dem inn til en liten minikonserter, altså.

En familietradisjon

Maren Hamre har selv lang fartstid i Miniklang, først som kormedlem fra 5-6-årsalderen, og seinere som pianist fra hun var 13 til 19 år.

I dag er hun en aktiv fritidsmusiker, og opptrer ofte som sanger i bryllup og ved andre anledninger. Til daglig driver hun med helt andre ting – hun er seksjonsleder på politihuset i Kristiansand.

For to år siden flyttet hun tilbake i

Høvåg med mann og barn. Da passet det utmerket at Miniklang trengte nye lederkrefter.

– Jeg har alltid sagt at når dirigentjobben i Miniklang stod ledig, så skulle jeg søke, sier hun lattermildt.

Nå er huset i Hæstadmarka ferdigbygget, og Maren har tatt over som dirigent og leder. Dermed følger hun opp en god familietradisjon: Hennes mor Viviann var leder for Miniklang i hele 17 år fra 1995. Koret ble for øvrig startet av Brynhild Ribe Tobiassen i 1977. Om to år er det med andre ord 50-årsjubileum for Høvågs eneste barnekor.

Mindre barn kan bli med

Miniklang er for barn fra 1. til 7. klasse, men de ønsker velkommen eldre barn og ungdommer som kan være med som støtteledere.

Nytt av året er ellers at også mindre søsken kan være med – så sant de greier seg uten at foreldrene er til stede. Yngstemann i koret er 3 år!

Maren Hamre er ikke alene om å holde styr på sangerne. Med seg har hun fire andre mødre: Jorid Skuthe Myklebust, Maylinn Moseid, Susann Hæstad Bugge og Cecilie Eidjord.

Nå ser Miniklang fram til flere opptredener i løpet av høsten: gudstjeneste 19. oktober, bedehusbasar i november, og «Vi synger jula inn» i desember. Men først blir det en helt egen konsert med Miniklang – lørdag 18. oktober på bedehuset.

Terje Skjerdal

Maren Hamre (36) har fått drømmejobben – som dirigent for Miniklang.

**Konsert med
Miniklang**

Høvåg bedehus
lørdag 18. oktober kl. 17.00
Gratis adgang!

Svein Hansen

- et liv i tjeneste for mennesker og Herren

Jeg har tatt meg en tur til Skotteviga for å ta en prat med Svein Hansen (f. desember 1953). Svein er oppvokst i Skotteviga, hvor far Håkon bygde hus.

Svein gikk på Hæstad skole opp til 6. klasse, deretter på ungdomsskolen i Lillesand.

Svein Hansen må sies å være en allsidig kar som ikke nøler med å ta utfordringer.

Han fikk seg jobb i grossistfirmaet S. Sørensen i Kristiansand. Så jobbet han på Husholdningskjøkkenet i byen der han var «kompetriller», som han kaller det. Så bar det videre inn i militæret hvor han havnet på Evjemoen.

Nordover

Etter rekruttskolen ble Svein, som så mange andre, sendt nordover – veldig langt nord. Han kom til Kirkenes i Finnmark. Der likte han seg godt. På fritida kunne han besøke bedehus i Kirkenes

og i Bjørnevatn.

Så dro han sørover og begynte på Fjellhaug Bibelskole i Oslo. Bibelskolen varte i tre måneder.

Så skjedde det at Svein fikk et kall fra Øst-Finnmark Indremisjon. Det var midt i blinken for ham. Svein var blitt glad i og godt kjent med folk i Finnmark, og han ble også fasinert av den flotte naturen nordpå. Han reiste rundt i distriktet, forkynnte Guds ord, sang og spilte harpeleik. Han ble stasjonert ved Vestre Jakobselv i Vadsø kommune.

Etter en tid reiste han sørover igjen. Han fikk vite at de trengte hjelp på Evjetun kristne leirsenter, der han ble ansatt som kokk.

Han trivdes godt på Evje, selv om det var lange arbeidsdager. Der ble han i åtte år. Det brøt ut vekelse på Evje høsten 1979, som spredte seg til Iveland og Engesland. Det var med sangevangelistene Nils Kåre Strøm og Gerhard Fjelde. Det ble startet et musikkor

FOTO: JOHAN BERGLIHN

Svein Anton Hansen (72) foran sitt nymalte hus i Skotteviga.

på Evje som Svein hadde stor glede av å være med i.

Delte ut bibler

Så kommer spørsmålet om Svein vil komme til Kirkenes igjen, og svaret blir JA.

Svein blir ansatt som predikant i Øst-Finnmark Indremisjon og har møter i distriktene samtidig som han reiser ut til fiskevær på kysten om våren og høsten. I tillegg er han med på leirer for barn og unge i Vestre Jakobselv.

Svein glemmer ikke da han var med og delte ut bibler til alle husstander i kommunen. Fiskere ville gjerne så ha

en bibel i båten sin.

De siste 13 årene av tjenesten ble det overflytting til Hammerfest. Svein hadde forkynnertjeneste i byen og i utkantene, og deltok på leirer og stevner på Repparfjord Misjonssenter. Sommerstid var det å være med og drive camping, enten i Vestre Jakobselv eller i Repparfjord.

Svein er takknemlig til Gud og for livet.

– Jeg har det fantastisk god her i Skotteviga på alle måter. Her i sommer fikk jeg malt huset. Det er jeg veldig fornøyd med, sier han.

Johan Berglihn

FOTO: SVEIN HANSEN

Svein har hatt mange flotte år nordpå. Her et bilde han har tatt av Finnmarks-løpet

FOTO: SVEIN HANSEN

Bedehuset Betania i Kirkenes: Her har Svein tilbrakt mange timer, både på talerstolen og i benkene.

FOTO: SIGNE LILLEHOLT

Fra høstens første 70+-samling onsdag 27. august, da Martin Aarflot fra Mercy Ships var på besøk og fortalte om organisasjonen som driver verdens største sivile sykehusskip.

Eldres hyggetreff (70+) feirer sine første 20 år

Denne måneden gratulerer vi «Eldres hyggetreff» (70+) med 20-årsjubileum. Onsdag 24. september blir det feiring.

Siden høsten 2005 har 70+ funnet sted hver siste onsdag i måneden utenom feriene. Det er et lavterskelarrangement der alle skal føle seg hjemme.

Komiteen kan fortelle at Gudny Ribe og Brynhild Ribe Tobiassen fikk ideen til arrangementet hver for seg på samme tid. De fikk med seg flere: Inger Johanne Østeby, Sylvi Ribe og Kari Erdvig. De ville lage en hyggestund for både damer og menn.

Den gangen – i 2005 – var bedehuset nytt og foajeen stod klar med koselig innredning. Foran peisen ble det dekket til formiddagsmat og

hyggelig samvær fra 11.30 til 13.30. God mat, kort andakt og et aktuelt tema ble programmet.

Folk fra bygda ble invitert til å fortelle. Gjennom årene har også mange utenfra bidratt med både skjemt og alvor.

Ni stykker første gangen

– Første gangen kom det ni stykker, forteller Brynhild.

På programmet stod Johan Hamre som skulle fortelle om dugnaden for å reise det nye bedehuset.

Nå er det ofte opp mot 40 som møter opp på samlingene. Beboere i omsorgsboligene kan bli hentet i bil og kjørt til døra, der velkomstkomiteen står klar.

Gudny Ribe og Brynhild Ribe Tobiassen har vært med hele tiden. Nå har de i tillegg med seg Randi Hæstad, Anne Birgitte Avtjern

og Karin Hæstad. Beth Ribe og Inger Tone Aamland har også vært med, i tillegg til flere frivillige som stiller opp ved behov.

Vil ortsette

Komiteen takker bønnegruppen som setter fram bord og stoler dagen før. Komiteen møter to timer før hver samling, lager mat, pynter og dekker.

– Vi kjenner en glede ved å stelle til, sier Gudny, som er kontaktperson for 70+.

– Dette vil vi fortsette med, og vi håper etter hvert at nye overtar.

En tanke til oss alle: I et frivillig arbeid kan vi finne en oppgave som vi trives med. Det er en rikdom å få lov å være med. Alle har en oppgave!

Signe Lilleholt

FOTO: SIGNE LILLEHOLT

Dagens 70+-komité består av Randi Hæstad, Gudny Ribe, Brynhild Ribe Tobiassen og Anne Birgitte Avtjern.

Sommerbasar endte med mer enn

10. august ble «Sigrids sommerbasar» arrangert i prestegårdshagen. Vi hadde aldri arrangert basar før. Ville det komme folk? Ville det bli fint vær? Ville vi få inn noe særlig penger til prosjektet på Madagaskar?

Det var hektisk aktivitet inne og ute i timene før basaren. Mange gode hjelpere rigget bord og stoler, laget vaffelrøre, og kom med kaker og kanelboller. Været var perfekt.

Så begynte folk å strømme til. Unge og eldre, lokale og folk fra andre steder. Åresalget gikk unna. Vi skulle hatt mange flere årer! Noen veldig greie 10-åringer gikk fra bord til bord med hver sin blokk, og delte siden ut gevinster. Det var hjemmebakst og hjemmelaget syltetøy, ved fra Isefjær og gjenbruksskatter fra NMS Gjenbruk, blomster og bøker, sjokolade og kaffe, med mer.

Disippelsokker

Fra salgsbordet ble mormors «disippelsokker» revet bort, alle sammen. «Disippelsokker» er ullsokker strikket av restegarn, med kristne symboler på. Det kan være kors, hjerter, fisker og sommerfugler.

Vi hadde også noen eksklusive, små Madagaskarjuveler. Madagaskarjuvelen vokser vilt på Madagaskar, og er potteplante i Norge. Sigrid og mormor

hadde samarbeidet om å sy handlenett av gjenbruksstoff fra NMS Gjenbruk.

Støtte til landbruksskole

Da støvet hadde lagt seg og noen ekstrabidrag hadde tikkert inn, fikk vi resultatet fra Det norske misjonsselskap (NMS) sitt hovedkontor i Stavanger: 55 000 kroner. Vi hadde aldri trodd vi skulle få inn så mye. For en giverglede!

Helt siden NMS startet sitt arbeid på Madagaskar i 1867, har «Solskinnsøya» hatt en spesiell plass i mange norske hjerter.

Pengene fra basaren skal gå til gjenåpning av landbruksskolen på Tsarafotra, vest på Madagaskar. Klimaendringer rammer dette landet hardt. Unge bønder trenger å lære jordbruksmetoder som passer til akkurat sitt område. Skolen skal finansiere seg selv, men i oppstartsfasen kommer støtte fra Norge godt med.

Bedehuskanalen

Men historien stopper ikke her: Bedehuskanalen engasjerte seg virkelig i basaren. De kom og filmet, og noen av oss var i

studio på Flekkerøya noen dager senere. Sven Gunvaldsen, som er bestefar til Monica og Kennet Gislefoss, intervjuet oss.

Og på slutten fikk vi oss virkelig en overraskelse: Først fikk basaren en gavesjekk på 50 000 kroner fra kanalen. Så fikk vi vite at en forretningsmann hadde bestemt seg for å gi 100 000 kroner til formålet. Dermed ble det opprinnelige resultatet nesten firedoblet. En stor oppmuntring!

Besøk fra Madagaskar

3. september var ledelsen i den gassisk-lutherske kirka på besøk på Havglimt sammen med generalsekretæren i NMS og flere misjonærveteraner. Sigrid og jeg var invitert til å fortelle om basaren. For noen fine folk vi fikk møte! Den gassiske biskopen ba for oss alle, og vi kjente vennskapsbånd på tvers av landegrenser og kulturer.

Nå skal vi følge spent med på hvordan arbeidet med Tsarafotra går fremover.

Kathrine Tallaksen Skjerdal

FOTO: TERJE SKJERDAL

n 200.000 kroner til Madagaskar

Bedehuskanalen gjorde opptak.

Inger Magrethe Tallaksen strikket en stor mengde med disippelsokker til basaren.

Sendetider for Bedehuskanalens program om sommerbasaren:

Tirsdag 16. september kl 20.00

Onsdag 17. september kl 10.00

Lørdag 20. september kl 18.15
(bedehuskanalen.no)

I forbindelse med programmet får seerne mulighet til å kjøpe lodd til inntekt for Tsarafototra.

Man kan vinne 10 par disippelsokker og 10 stk gavekort på Rema 1000 á 1000 kroner.
Vippsnr: 706066

På Bedehuskanalen noen dager etter for å bli overrasket over enda mer penger. Innslaget blir sendt på kanalen i midten av september. Fra venstre: Sven Gunvaldsen, Margrete Tofte, Kathrine T. Skjerdal og Inger Magrethe Tallaksen.

Jødehat gjennom histor

De siste månedene har jeg skrevet en bok om antisemittismen på oppdrag fra Bedehuskanalen. Det har vært en sterk opplevelse. Så mye totalt meningsløst hat, så mye grusomhet og forfølgelse.

Gjentatte ganger under skriveprosessen har jeg måttet ta pauser for å la historiens forferdelige hendelser mot det jødiske folk synke inn.

Harald Stanghelle skrev i Aftenposten for et par år siden: «Det er en demokratisk plikt å stoppe antisemittismen. Og en menneskelig plikt å bidra til at vår vesle jødiske minoritet føler seg trygge i vårt felles hjemland. Overfor jødehatet må det være absolutt nulltoleranse. Her gjelder intet 'men'.»

Antisemittisme

Det faktum at svært mange forakter, har fordommer mot, ja bent ut hater jøder og ønsker dem utryddet en gang for alle, er vanskelig å forstå. Videre er det slik at jødehatet er noe som eksisterer like reelt i dag som for 100 år siden, for 500 år siden, eller for 1500 år siden. Dette bør være til kraftig ettertanke for noen og hver. I dag kaller vi dette for antisemittisme.

Store norske leksikon definerer antisemittisme slik: «En betegnelse for fiendtlige holdninger og handlinger mot jøder, og har utgangspunkt i tanker om at jødene som gruppe bærer negative egenskaper.»

Den svenske politiker Per Ahlmark, som engasjerte seg sterkt mot antisemittismen, sa treffende en gang: «Antisemittismen er et sjelelig virus som rammer ikke-jøder, men som jøder dør av». De siste par årene (etter Hamas-massakren 7. oktober 2023), har antisemittismen økt kraftig over hele verden.

Holocaust

Når det snakkes om antisemittisme, går tanken for de fleste umiddelbart til 2. verdenskrig og Hitlers såkalte «endelige løsning». Det som skjedde med jødene under krigen var utvilsomt det absolutte toppunkt, eller kanskje vi heller skal si bunnpunkt, i historien om forfølgelsen av det jødiske folk.

Man skulle tro at etter holocaust så ville verden lære, men dessverre har

I boken "Von den Juden und ihren Lügen" ("Jødene og deres løgner", 1543) betegner Martin Luther jødene som giftslanger, blodhunder og blasfemikere.

den antisemittiske kverna malt ufortrødent videre de 80 årene som har gått etter krigens slutt. Tenk – seks millioner jøder drept i løpet av fem år, og likevel endret ikke holdningene seg.

Jødehatet er gammelt

Det er vesentlig å være klar over at det ikke var noe grunnleggende ved holocaust som var definitivt nytt. Volumet og den «industrielle» framgangsmåten hadde nok ikke verden sett maken til tidligere, men brutaliteten, tenkningen, og den giftige mistenksomheten mot jødene og alt jødisk er svært gammel. Vi snakker om en strømning i menneskehetens historie som strekker seg årtusener tilbake i tid.

På første halvdel av 400-tallet f.Kr. ønsket sterke krefter i det persiske rike å utrydde hele det jødiske folk fordi de

var annerledes. «Det finnes et folk som bor spredt og for seg selv blant de andre folkene i alle provinsene i riket ditt. Lovene deres er forskjellige fra lovene til alle andre folk, og de holder ikke kongens lover. Det er ikke en konge verdig å la dem være i fred.» (Ester 3,8)

Dette skjeve blikket mot jødene har vært en markant faktor i historien like siden den gang. Det er bemerkelsesverdig at én etnisk gruppe så til de grader har blitt kontinuerlig uglesett gjennom 2500 år. Og dessverre har det ikke endret seg, selv om vi nå har kommet godt i gang med det 21. århundre.

Det er noe universelt med antisemittismen. Jødehatet har gått over flere årtusener og berørt nærmest alle land som har hatt, eller har fryktet for å få, en jødisk befolkning. Jødehatet og antisemittismen har utviklet seg til å bli noe langt mer enn bare diskriminering. Som regel har det oppstått vedvarende vold.

Mobben har både rasert jødisk eiendom og slått, torturert og drept befolkningen i områder der det har bodd jøder. Og dette har skjedd ene og alene fordi de er jøder.

Begrepet «pogrom», som jo er et russisk ord for ødeleggelse eller herjing, har blitt selve den tekniske termen for voldelig forfølgelse av jøder – noe som sier ganske mye om jødeforfølgelsene som har funnet sted i Russland.

I mange århundrer ble det rettet beskyldninger mot den jødiske befolkningen for å begå rituelle drap. Særlig har det blitt hevdet at smågutter ble myrdet fordi jødene skulle bruke blodet deres i forbindelse med påskefeiringen. Påstanden er helt uten rot i virkeligheten. Likevel har dette ført til grusomme overgrep mot jødene like fra 1100-tallet og helt fram til våre dager.

Av Harald
Avtjern

Den kristne kirke

Dessverre er det et iøynefallende trekk når man studerer antisemittismens historie, at den kristne kirke har spilt en fremtredende rolle i fremveksten av jødehatet. Helt fra kirkefedres tid har kirken vært en viktig premisleverandør til antisemittismen. Dette med at jødene skal straffes fordi de drepte Jesus, går igjen gjennom hele kirkens historie.

Den negative holdningen til jødene var også noe Martin Luther var besjelet av. I sin bok «Om jødene og deres løgner» (1543) skriver han:

«Hva skal vi kristne gjøre med dette fordømte og forkastede jødefolk? For de lever iblant oss, og vi vet hvordan de lyver, baktaler og sverger. Vi kan ikke tolerere dem om vi ikke vil delta i deres løgner, eder og baktalelser. Ledet av bønn og from ærefrykt bør vi utøve en nådig strenghet».

Johannes Khrysostomos, som var erkebiskop av Konstantinopel på 300-tallet, sa dette:

«Jeg har sagt at synagogen ikke er bedre enn teateret. Sannelig, synagogen er ikke bare en bordell og et teater, men også en røverhule og et tilfluktssted for ville dyr, til og med urene dyr.»

Denne negative holdningen til jødene fra sentrale

personer innen kirken overlevde endog holocaust. I så måte er det forstemmende å lese uttalelsen til Den evangeliske kirkes broderråd i Tyskland om forholdet til jødene som ble publisert 8. april 1948, altså bare tre år etter avslutningen av 2. verdens-

krig: «Det er et tegn på Guds tålmodighet at Guds dom følger det jødiske folk i deres forkastelse like til i dag. Dommen over det jødiske folk er en stadig bekreftelse på den kristne tros

sannhet, på Guds ords virkelighet og endelig en advarsel til hans forsamling. Jødernes skjebne er et stille bevis på at Gud ikke lar seg leke med og at han advarer oss kristne og formaner jødene» (sitert etter boken «Antisemittismen», Sambåndet forlag 1992).

Jesus og Bibelen

Som kristen opplever jeg kirkens overgrep mot jødene som særlig smertelig. Det jødiske folk har gitt meg det mest verdifulle jeg eier. Både Jesus og Bibelen kommer fra det jødiske folk. Derfor opplever jeg det som en kristenplikt å kjempe mot jødehatet i alle dets fasetter.

Harald Avtjern er aktuell denne høsten med en bok om antisemittismens historie.

FRA DE INDRE BYGDER

Synsonomi

Her inne i de indre bygder skjer det som alltid skjer.

Når turistene kommer, kommer joggerne langs veien. Med ørene fulle av ørepropper. De svetter og sliter, stakkars, for de løper både fort og lenge. Når ferien er over, er det bare Tønnes Christian som løper her. Vi andre går, eller kjører, enten bil eller traktor. Ja, noen kjører sekshjuling eller firhjuling. Men å løpe, det gjør vi bare når vi er nødt til det.

Så lærer vi alltid noe nytt her inne i de indre bygder.

Her om dagen lærte jeg et nytt ord. Synsonomi.

I stedet for å gjøre noe, er det lettere å synse. Folk legger ut om seg selv på sosiale medier, og folk klikker på «like-knappen» hvis de liker det de leser. Hva syns vi om alt det som legges ut? Liker vi det, eller liker vi det ikke?

En ting er å synse, men at en hel gruppe mennesker, som i all sin selvsentrert lever av at andre syns noe om det jeg gjør eller skriver, det synes jeg er rart.

Synsingen omhandler ofte dagligdagse og banale ting fra hverdagen, og så skal andre synse noe om det.

I stedet for å gjøre noe selv, så ser folk på hva andre gjør eller mener.

Hadde det handlet om utfordringene i verden, for eksempel folkemordet i Gaza, eller at værsystemene i verden er i virkelig ulage, hadde det vært litt bedre. Vi kunne synse noe om beredskapsplaner i disse tider. Det kunne føre til at vi gjorde noe med utfordringene.

Vi kunne for eksempel lære av folkene i preste-

boligen, å hogge ved for mange år ad gangen. Ja, stable den rundt huset som en forsvarsmur.

Den passive synsingen utretter svært lite, men den kan fort bli en enda viktigere del av hverdagen, for alle de som faller utenfor arbeidslivet, nå som kunstig intelligens skal settes ut i livet.

I politikken har vi den samme utfordringen, altfor mange sitter stille i sin synsonomi, i stedet for å engasjere seg i utfordringene i samfunnet, å gjøre noe.

For eksempel: Det hjelper ingenting å klage på Høyvågheimen og hvordan eldre blir behandlet. I stedet kan vi gjøre som noen ivrige damer gjorde i sommer, nemlig å lage et loppemarkedet til glede og nytte for beboerne.

For meg hjelper det lite å ha en haug med venner som bare synser. Jeg vil heller ønske meg noen få venner som kan gjøre noe. Kanskje hjelpe meg med en håndsrekning en gang i blant.

Jeg har forstått at det er fort gjort å komme inn i en synsonomiverdenen. Så det vil jeg vokte meg for.

Men jeg er i en annen verden, en verden som andre igjen synes er merkelig.

Så da er det fint vi kan velge om vi skal praktisere synsonomi, eller om vi bare skal synes noe om synsonomi.

Jan
Thorvald
Kjøstvedt

Sangkvelder på bedehuset

Det er utrolig mange vakre tekster og melodier – ja, oppbyggelige og berikende sanger – som er i fare om de ikke synges. Dette gjør vi noe med på høstens nyskapning som kort og godt kalles "Sangkveld".

Ambisjonen er å synge skikkelig sammen en times tid til fyldig flygelakkompagnement. Vi samles i storsalen på bedehuset tre onsdagskvelder i løpet av høsten. Vår svært dyktige organist, Helge Hodøl, blir med oss og trakterer tangentene.

Se side 5

Bibelfellesskap

Etter tre vellykkede samlinger i vår fortsetter dette opplegget i høst. Samlingene foregår i foajeen på bedehuset og er avgrenset til en klokke time. I løpet av timen leser man et avsnitt fra Bibelen sammen, deretter samtale og bønn.

Denne måten å arbeide med bibeltekstene på er svært gammel. Kirkefaderen Origenes anbefalte metoden allerede på 200-tallet. Det handler ikke om avanserte teologiske tanker, men om hva skriftavsnittet taler om til den enkelte. Jesus er sentrum for refleksjonen.

Høstprogram

For mer informasjon, se kalenderen som ble delt ut i august.

SEPTEMBER

- Søn 14. **B** kl. 11.00: Vitnemøte med nattverd. Sang: Shine. Søndagsskole.
K kl. 19.00: Gabriel Scott-gudstjeneste v/spr. Kathrine T. Skjerdal og Gabriel Scott Selskabet. Sang: Vidar Øvland. Orgel: Nina Irslinger. Opplesning ved Signe Bjørnholmen.
 Søn 21. **K** kl. 11.00: Gudstjeneste v/prost Steinar Floberg. Bygdekvinne laget deltar. Søndagsskole. Musikk: Karina Hæstad og Silje Tronstad.
 Ons 24. **B** kl. 11.30-13.30: 70+ -jubileum. Se side 7.
 • **B** kl. 18.30: Sangkveld
 Søn 28. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Harald Avtjern. Sang: Logos. Søndagsskole.

OKTOBER

HØSTFERIE

- Søn 5. **K** kl. 11.00: Gudstjeneste v/Andreas Mollestad Nilsen
 Søn 12. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Rino Rudslid. Sang: Konsensus fra Birkeland. Søndagsskole.
 Tors 16. **B** kl. 19.30: Møte v/Norsk Luth. Misjonssamband (NLM). Tale: Torbjørn Bjorvatn. Sang: Fri Hals.
 Fre 17. **B** kl. 19.30: Møte NLM. Tale: Torbjørn Bjorvatn. Sang: Flekkerøy Sangkamerater.
 • Lør 18. **B** kl. 17.00: Konsert med Miniklang
 Søn 19. **K** kl. 11.00: Familie gudstjeneste v/spr. Kathrine T. Skjerdal. Utdeling av 4-årsbok.
 Ons 22. **B** kl. 17.00: Familiesamling for 2- og 3-åringer (begynner med måltid på bedehuset, går så over til kirka)
 • **B** kl. 19.00: Bibelfellesskap
 Søn 26. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Svein Egil Fikstvedt. Sang: Erling Jørgensen. Søndagsskole.
 Ons 29. **B** kl. 11.30-13.30: 70+
B kl. 18.30: Sangkveld

NOVEMBER

- Lør 1. **B** kl. 12.00: DEN STORE BEDEHUSBASAREN
- Søn 2. **K** kl. 11.00: Allehelgensgudstjeneste v/spr. Kathrine T. Skjerdal. Søndagsskole. Fiolin: Marie Læssøe Martin.
- Søn 9. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Gunnar Jeppestøl. Sang: Heim. Søndagsskole.
- Ons 12. **B** kl. 19.00: Foreningsmøte NLM
- Søn 16. **K** kl. 11.00: Gudstjeneste v/prost Steinar Floberg. Søndag for de forfulgte. Sang: Søm kirkekor. Søndagsskole.
- Ons 19. **B** kl. 19.00: Bibelfellesskap
- Søn 23. **B** kl. 11.00: Lovsangsmøte. Tale: Nils Terje Andersen. Sang: Lise og Tony Gulbrandsen. Søndagsskole.
- Ons 26. **B** kl. 11.30-13.30: 70+
B kl. 18.30: Sangkveld
- Lør 29. **K** kl. 20.00: Lys våken for barn født i 2014 og 2015. Påmelding.
- Søn 30. **K** kl. 11.00: Familiegudstjeneste v/spr. Kathrine T. Skjerdal. Lys våken-barna er med.

DESEMBER

- Ons 3. **K** kl. 17.00: Julevandring for 4- og 5-åringer
B kl. 19.00: Foreningsmøte NLM
- Søn 7. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Hans Martin Skagestad. Sang: Shine. Søndagsskole.
- Søn 14. **K** kl. 18.00: Vi synger jula inn. Lokale musikalske krefter.
- Søn 21. **B** kl. 11.00: Formiddagsmøte. Tale: Tønnes Chr. Due-Tønnessen. Sang: Flekkerøy Sangkamerater. Søndagsskole.
- Ons 24. Høvågheimen kl. 12.30: Juleevangeliet leses
K kl. 14.30: Familiegudstjeneste v/spr. Kathrine T. Skjerdal. Julespill.
K kl. 16.00: Julegudstjeneste v/spr. Kathrine T. Skjerdal
- Ons 25. **K** kl. 12.00: Høytidsgudstjeneste v/spr. Kathrine T. Skjerdal

Faste aktiviteter

- Morgenbønn: Hver lørdag kl. 8.00 (**B**)
- Bønn, lovsang og bønn for syke: Hver tirsdag kl. 19.00 (**B**)
- Etter skoletid: Annenhver mandag kl. 13.15-15.30 (**B**)
(15. sept, 13. okt, 27. okt, 10. nov, 24. nov, 8. des)
- Jenteforening: Annenhver tirsdag kl. 14.30-16.00 (**B**)
(16. sept, 14. okt, 28. okt, 11. nov, 25. nov)
- Guttegruppa: Annenhver mandag kl. 13.30-16.00 (**B**)
(22. sept, 6. okt, 20. okt, 3. nov, 17. nov, 1. des)
- Sløydgruppa: Annenhver torsdag kl. 18.00-19.30 (Høvåg skole)
De yngste: 25. sept, 16. okt, 30. okt, 13. nov, 27. nov, 11. des
De eldste: 18. sept, 9. okt, 23. okt, 6. nov, 20. nov, 4. des, 18. des
- Miniklang: Hver mandag t.o.m. 15. des kl. 18.00-19.00 (**B**)
- PUSH: Hver lørdag t.o.m. 13. des (**B**). Se Facebook.
- PUSH junior: Utvalgte fredager 19.30-22.00. For 7. trinn. Se Facebook.
- Smågrupper for ungdom: Annenhver tirsdag kl. 19.30 på låven hos Lund
(23. sept, 7. okt, 21. okt, 4. nov, 18. nov, 2. des, 16. des)
- 70+: Siste onsdag i måneden kl. 11.30-13.30 (**B**)
(24. sept, 29. okt, 26. nov)
- Herreavdelingen: Annenhver onsdag kl. 17.30 (**B**)
(17. sept, 15. okt, 29. okt, 12. nov, 26. nov, 10. des)
- Mer informasjon på www.hovag.org og i den utsendte kalenderen.

Herreavdelingen

Et nystartet initiativ med to formål: å drive vedlikeholdsarbeid på bedehuset, og å samles sosialt. Herreavdelingen samles annenhver onsdag ettermiddag for å gjøre forefallende arbeid på bedehuset, i tråd med dugnadsånden fra tiden da huset ble bygd for vel 20 år siden. Kontaktperson for samlingene er Eivind Røinaas.

Sjelden Trøe-trippeldåp

FOTO: TERJE SKJERDAL

Fra venstre: Jonas Finden med lille Ida, Jørgen Rørvik med lille Iris, og Ole Andreas Blålid med lille Jørgen.

Hvor stor er sjansen for at tre gutter som har vokst opp som naboer, blir foreldre samtidig og skal ha barnedåp på samme dag?

Bortimot umulig, skulle man tro, men gudstjenesten i Høvåg kirke 17. august ble beviset på at det kan skje.

Tre fedre, alle opprinnelig fra Trøe, feiret dåp for hver sin baby sammen med sine respektive familier.

To av familiene, Jonas Finden og Ole Andreas Blålid med familier, bor fremdeles i Trøe/Steindalsområdet, mens Jørgen Rørvik med familie bor i Sandnes.

Vi gratulerer!

Her er det Jørgen Blålid som døpes av sokneprest Kathrine Tallaksen Skjerdal.

50-årskonfirmanter

FOTO: TERJE SKJERDAL

7 av 17 konfirmanter var møtt fram på gudstjenesten 4. mai for å markere at det var 50 år siden de ble konfirmert: Tommy Haukom, Martin Ersland, Geir Arve Ribe, Anne Sørbotten, Sirpa Marjanna Viena Jørgensen, Anne Lise Tveit og Marianne Kristiansen.

– og slik så de ut sammen med sine medkonfirmanter på konfirmasjonsdagen for 50 år siden, som var 25. mai 1975:

Døpt

20.04.25	Mathilde Bratteli Ribe
04.05.25	Josefine Steensohn Gabrielsen
24.05.25	Emily Adler Kjos Hellenes
24.05.25	Olav Lauvås Hamre
17.08.25	Jørgen Tveit Blålid
17.08.25	Iris Steinhovden Rørvik
17.08.25	Ida Teodine Finden

Ågerøy bedehus:

29.06.25 Håkon Gaudestad

Vigde

14.06.25	Karoline Drangsholt og Kristoffer Kleven Solberg
21.06.25	Mia Almås og Benjamin Frafjord
05.07.25	Kamilla Kjøstvedt og Thomas Jan Slagter
02.08.25	Janne Kristine Kjøstvedt og Daniel Kokai

Isefjær kapell

07.06.25 Nina Ellen Messel og Ivar Tryggve Mehren

Åmlandsnes

28.06.25 Eirin Magnusdal Markeset og Asbjørn Nordrum

Jordfestet

12.06.25	Signe Åshild Håkonsen
18.06.25	Sandra Dusterud Fjeldsgård
11.07.25	Rolv Borgar Andersen
29.07.25	John Torbjørn Fast
06.08.25	Eli Norma Hellevik
12.08.25	Kjell Trygve Thompson
26.08.25	Thyra Hendy Nilsen

Giverkontoer

Ungdomsarbeider:	2913.10.13874
Høvåg menighetsråd:	2913.50.02397
Høvåg bedehus:	2913.10.19546
Tårnrommet:	2913.25.10294

VIPPS-nummer til Høvåg menighet: 121218

VIPPS-nummer til bedehuset: 129232

For inntektsåret 2025 kan en få skattetrekk for gaver inntil 25.000 kr.

Takk for gaven!

Menigheten i Høvåg består av Høvåg menighet (Den norske kirke) og Høvåg bedehus (fri stiftelse).

DEN NORSKE KIRKE

Høvåg menighet

Menighetskontoret i Høvåg

Adr.: Høvåg bedehus, Blikssundveien 64, 4770 Høvåg

Epost: hovag-menighet@lillesand.kommune.no. Tlf: 489 55 788

Ekspedisjonstid: mandag og torsdag 10.00–14.00

Kirkekontoret i Lillesand

Adr.: Storgata 2

kirkekontoret@lillesand.kommune.no

37 26 81 81

Mobil og epost

Adm.leder Anne Berit Repstad	anne.berit.repstad@lillesand.kommune.no	900 23 331
Sokneprest Kathrine T. Skjerdal	kathrine.tallaksen.skjerdal@lillesand.kommune.no	901 81 561
Organist Helge Hodøl		913 44 057
Ungdomsleder Monica Gislefoss	monica.gislefoss@hotmail.com	970 92 382
Trosopplærer og kirketjener Raimond Bruseland	raimondbruseland@gmail.com	991 06 564
Prost Steinar Floberg	steinar.floberg@lillesand.kommune.no	488 99 317
Kateket Helgi Person Jacobsen	helgi.jacobsen@lillesand.kommune.no	936 51 755
Kirkeverge Hans Egil Hansen	hansegil.hansen@lillesand.kommune.no	489 44 985

Høvåg menighetsråd 2023-27

Leder Stephan Kokai stephan@kokai.no 408 50 408

Øvrige medlemmer: Nine Justvik, Kristin Lie, Odd Anders Kjøstvedt, Per Magne Qvalben, Viviann Hamre og Kathrine T. Skjerdal (sokneprest). Vara: Raymond T. Hæstad, Toril Venheim Krossen, Randi Synnøve N. Dahl, Signe Lilleholt og Cecilie Eidjord.

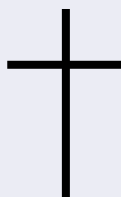
Kontakt med presten

Presten kommer hjem og holder nattverd dersom det er ønske om det.

Samtale og besøk i hjemmet kan avtales.

Forbønn

Ønsker du forbønn, er du velkommen til å kontakte forbønnsgruppa, v/Johan Berglihn: tlf. 917 29 352. Et bonneteam kan komme hjem til syke etter nærmere avtale. Edle Bergan (tlf. 977 86 811) har erfaring med samtale/veiledning/forbønn.

HØVÅG BEDEHUS

Daglig leder Harald Avtjern

harald@hovagbedehus.no

901 44 248

Bedehusstyret 2025-26

Lene Selseng Roinaas (leder), Nils Harald Ribe (nestleder), Fredrik Nagell-Dahl, Lene Wennerberg, Børre Skaar, Arild Knutsen (styremedlemmer), Kai Even Årseth-Ribe og Johan Berglihn (vara).

Leie av Høvåg bedehus til private arrangement

Kontakt Fredrik Nagell-Dahl

fredrik@hovagbedehus.no

928 98 093

B-BLAD

Ev. retur til:

Høvåg menighet, Blikssundveien 29, 4770 Høvåg

Trykk: Synkron Media, Birkeland

Neste nummer kommer ved førjulstider.

Konfirmanter i Høvåg 3. mai 2025

FOTO: TERJE SKJERDAL

Gutter:

Kristian Aleksander Nilssen, Simon Kvalbein, Sean K. Øvretveit, Magnus Vadlid Løvland og Vetle Lund

Jenter:

*Tuva Åsen Engen, Nora Winther Falkenberg, Anna Margrethe Espegren, Emma Linnea Jørgensen Hoås,
Angelica Frikstad, Mille Sofie Erdvik og Anne Karin Kirkaune*

Konfirmentlærere:

sokneprest Frode Eikrem (til venstre) og ungdomsleder Monica Gislefoss (til høyre).

www.hovag.org